# ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 77.

# KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

*Вильна. Вторникъ. 27-го Сентября* — 1838 — *Wilno. Wtorek. 27-go Września.*

## ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

### Вильна.

1-го Августа, по истеченіи вакаціоннаго времени воспитанники второй Виленской Гимназіи и Благороднаго Пансіона явились въ это заведеніе для приготовленія себя къ экзамену, который воспослѣдовалъ 16 Августа и продолжался до 7-го Сентября.

9-го Сентября въ 4 часа по полудни въ рекреаціонной залѣ, гдѣ собраны были всѣ воспитанники Гимназіи и Пансіона, произведенъ былъ актъ, на коемъ присутствовали: Г. Почетный Попечитель Виленскихъ Гимназій Графъ Хрептовичъ, Г. Окружный Инспекторъ Училищъ Бѣлорусскаго Учебнаго Округа Г. Н. фонъ Галлеръ и Чиновники Пансіона. Актъ открытъ былъ обращенною къ воспитанникамъ Г-мъ Исправляющимъ Должность Директора Инспекторомъ Пансіона рѣчью, въ коей въ краткихъ словахъ выражено было, что Высочайшее вниманіе которое Государь Императоръ благоволитъ оказывать здѣшнему Благородному Пансіону, особенное участье принимаемое въ немъ Его Высокопревосходительствомъ Господиномъ Министромъ Народнаго Просвѣщенія Сергіемъ Семеновичемъ Уваровымъ и благотворное покровительство Его Сіятельства Князя Николая Андреевича Долгорукова при неусыпныхъ попеченіяхъ Господина Управляющаго Бѣлорусскимъ Учебнымъ Округомъ, уже возвысили это еще недавно возникшее заведеніе на степень первѣйшихъ Гимназій, и представляютъ ему впредъ самыя лестныя надежды воспитать истинныхъ образованныхъ сыновъ Россіи, приверженныхъ Августѣйшему Престолу.

По окончаніи рѣчи прочтенъ былъ списокъ удостоившихся перевода въ высшіе классы; и въ слѣдъ за симъ Г. Почетный Попечитель, по предложенію Исправляющаго должность Директора, изъ собственныхъ рукъ изволилъ раздавать награды отличнѣйшимъ изъ воспитанниковъ.

Воспиттнники, удостоенные наградъ за отличные успѣхи въ наукахъ и благонравіе, были слѣдующіе:

а) книгами.

*VI класса.*

Наполеонъ Юндзилъ.
Валеріянъ Величко.
Цесарій Головня.

*V класса.*

Доминикъ Паракко.
Викторъ Валицкій.
Казиміръ Юндзилъ.

*IV класса.*

Адамъ Бронскій.
Михаилъ Сикстель.
Артуръ Мостовскій.

*III класса.*

Константинъ Заблоцкій.
Юлій Бородичъ.
Осипъ Родзевичъ.
Юстинъ Розенъ.

*II класса.*

Юліянъ Миніятъ.
Эдуардъ Эртель.
Александръ Антроповъ.

## WIADOMOŚCI KRAJOWE.

### Wilno.

Dnia 1-go Sierpnia, po upłynieniu czasu wakacyjnego, uczniowie drugiego Gimnazyum Wileńskiego i Szlachetnego Pensyonu zebrali się do tego zakładu dla przygotowania siebie do examinu, który się rozpoczął 16 Sierpnia i trwał do 7-go Września.

Dnia 9 go Września o godzinie 4-ej z południa w sali rekreacyjnej, gdzie byli zgromadzeni wszyscy uczniowie Gimnazyum i Pensyonu, odbył się akt, na którym byli obecnymi: P. Honorowy Kurator Gimnazyów Wileńskich Hrabia Chreptowicz, P. Okręgowy Inspektor Szkół Białoruskiego Okręgu Szkolnego H. J. von-Haller i Urzędnicy Pensyonu. Akt został otworzony mową, mianą do uczniów przez P. Sprawującego obowiązek Dyrektora, Inspektora Pensyonu, w której w krótkości wyrażono było, że Najwyższe względy, które Cesarz Jego Mość raczy świadczyć tutejszemu Pensyonowi Szlachetnemu, szczególne uczęstnictwo przyjmowane w nim przez Jaśnie Wielmożnego Pana Ministra Narodowego Oświecenia Sergiusza Symeonowicza Uwarowa i dobroczynna opieka Jaśnie Oświeconego Xięcia Nikołaja Andrzejewicza Dołhorukowa przy niezmordowanej pieczołowitości Pana Zarządzającego Białoruskim Okręgiem Szkolnym, wyniosły już niedawno jeszcze powstały na zakład, ten stopień pierwszych Gimnazyów, i rokują mu na przyszłość najchlubniejsze nadzieje wychowywać prawdziwych ukształconych synow Rossyi, do Cesarskiego Tronu przywiązanych.

Po ukończeniu mowy przeczytana została lista uznanych godnymi promocyi do klass wyższych; i wraz potém P. Honorowy Kurator, po zaproszeniu Sprawującego obowiązek Dyrektora, z rąk własnych raczył rozdawać nagrody więcej odznaczającym się uczniom.

Uczniowie, uznani godnymi nagrod za odznaczające się postępy w naukach i obyczajności, byli następujący:

a) Xiążkami:

*VI klassy.*

Napoleon Jundziłł.
Waleryan Wieliczko.
Cezary Hołownia.

*V klassy.*

Dominik Parakko.
Wiktor Walicki.
Kazimierz Jundził.

*IV klassy.*

Adam Browski.
Michał Sikstel.
Artur Mostowski.

*III klassy.*

Konstanty Zabłocki.
Julian Borodzicz.
Józef Rodziewicz.
Justyn Rosen.

*II klassy.*

Julian Miniat.
Edward Ertel.
Alexander Antropow.

*I класса.*

Константинъ Юкичевъ.
Валеріянъ Валицій.
Василій Имберхъ.

б) Похвальными листами:

*VI класса.*

Францъ Рупейко.

*V класса.*

Іосафатъ Реутъ.
Ярославъ Бялоцкій.
Михаилъ Пуцято.
Иванъ Витунскій.
Викентій Бокшанскій.
Станиславъ Коссацкій.

*IV класса.*

Григорій Мошковъ.
Ильденфонсъ Доренговскій.
Клеофасъ Рупейко.
Константинъ Порціянко.

*III класса.*

Алексѣй Имберхъ.
Петръ Коссаковскій.
Адамъ Плятеръ.
Лукіянъ Свидерскій.
Юлій Свидерскій.

*II класса.*

Осипъ Пизани.

Воспитанники окончившіе курсъ ученія во второй Виленской Гимназіи и Благородномъ Пансіонѣ въ прошедшемъ Учебномъ $18\frac{37}{38}$ году и удостоенные чина 14 класса за особенные успѣхи были.

Иванъ Климчицкій, который, кромѣ права на чинъ, награжденъ и серебряною медалью.
Людвигъ Плошинскій.
Ѳедоръ Янкевичъ.
Онуфрій Морель.
Казимиръ Пашковскій.
Семенъ Незнамовъ.

По окончаніи акта, воспитанники, цѣлой вечеръ при звукѣ музыки, забавлялись танцами. Слѣдующій день данъ былъ имъ на отдохновеніе, а въ Понедѣльникъ 12-го Сентября начатъ новый $18\frac{38}{39}$ курсъ ученія.

---

*Санктпетербургъ, 19-го Сентября.*

Высочайшею Грамотою отъ 24 Іюля, Мазовецкій Гражданскій Губернаторъ Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Графъ *Потоцкій*, Всемилостивѣйше пожалованъ знаками *Ордена Св. Анны первой степени, украшенными Императорскою Короною.*

— Высочайшимъ приказомъ отъ 31 Августа (12 Сент.) Генералъ-Маіоръ *Вейраухъ 1-й*, назначается Комендантомъ въ Выборгъ, съ состояніемъ по Арміи; исключается изъ списковъ, умершій Выборгскій Комендантъ, Генералъ-Лейтенантъ *Бергъ 1 й.*

— Высочайшимъ Приказомъ, 1-го Сентября, находящійся при Командующемъ войсками на Кавказской Линіи и въ Черноморіи, Генералъ-Лейтенантѣ *Граббе 1-мъ*, для особыхъ порученій, состоящій по Арміи Полковникъ *Ольшевскій 2 й*, произведенъ, за отличіе въ дѣлахъ противъ Горцевъ, въ Генералъ-Маіоры, съ оставленіемъ по Арміи. (*Р.И.*)

— Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ Господина Министра Внутреннихъ Дѣлъ, въ которомъ изъясняетъ, что во исполненіе указа Правительствующаго Сената, коимъ предоставлено ему испросить Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе на приведеніе въ исполненіе мнѣнія его, по дѣлу объ одномъ дворянинѣ, коего собраніе Дворянства допустило къ выборамъ, тогда какъ онъ при балотированіи получилъ болѣе неизбирательныхъ нежели избирательныхъ баловъ, какъ поясняющаго 797 ст. III Т. Св. Зак., онъ Господинъ Министръ входилъ съ настоящимъ представленіемъ по сему предмету въ Государственный Совѣтъ. Доставленное къ нему нынѣ, за отсуствіемъ состоящаго въ должности Государственнаго Секретаря, Дѣйствительнымъ Статскимъ Совѣтникомъ Боровковымъ, Высочайше утвержденное 28 минувшаго Іюля мнѣніе Государственнаго Совѣта о поясненіи 797 ст. III Тома Свода Законовъ о службѣ по выборамъ Дворянства, онъ Господинъ Министръ представляетъ Правительствующему Сенату для учиненія зависящихъ отъ онаго распоряженій. *Въ означенномъ же мнѣніи Государственнаго Совѣта* изъяснено: Государственный Совѣтъ въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ о поясненіи 797 статьи III Тома Свода Законовъ о службѣ по выборамъ Дворянства, и признавая мнѣніе по сему предмету его Господина Министра, принятое и Правительствующимъ Сенатомъ, основательнымъ, *положилъ:*

*I klassy.*

Konstanty Jukiczew.
Waleryan Walicki.
Bazyli Imberg.

b) Listami pochwalnemi.

*VI klassy.*

Franciszek Rupejko.

*V klassy.*

Jozafat Reutt.
Jarosław Białocki.
Michał Puciata.
Jan Wituński.
Wincenty Bokszański.
Stanisław Kossacki.

*IV klassy.*

Grzegorz Moszkow.
Ildefons Dorengowski.
Kleofas Rupejko.
Konstanty Porcyanko.

*III klassy.*

Alexy Imberg.
Piotr Kossakowski.
Adam Plater.
Lucyan Swiderski.
Julian Swiderski.

*II klassy.*

Józef Pizani.

Uczniowie, którzy ukończyli kurs nauk w drugiém Gimnazyum Wileńskiém i Szlachetnym Pensyonie w upłynionym szkolnym $18\frac{37}{38}$ roku i otrzymali rangi 14-ej klassy za szczególne postępy,

Jan Klimczycki, który, oprócz prawa do rangi, nagrodzony został jeszcze medalem srebrnym.
Ludwik Płoszyński.
Teodor Jankiewicz.
Onufry Morel.
Kazimierz Paszkowski.
Symeon Niezhamow.

Po ukończeniu aktu, uczniowie, przez cały wieczor, przy odgłosie muzyki, bawili się tańcami. Dzień następny przeznaczony im został na odpoczynek, a w Poniedziałek 12-go Września rozpoczął się nowy $18\frac{38}{39}$ kurs nauk.

---

*Sankt-Petersburg, 19-go Września.*

Przez Najwyższy Dyplomat pod dniem 24-m Lipca, Mazowiecki Cywilny Gubernator Rzeczywisty Radźca Stanu Hrabia *Potocki*, Najłaskawiej udarowany znakami Orderu *Sw. Anny pierwszego stopnia, Cesarską Koroną ozdobionemi.*

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny pod dniem 31-m Sierpnia (12 Września) Jenerał-Major *Weirauch 1-szy*, naznaczony Komendantem do Wyborga, z liczeniem się w Armii; wykreślony z listy rang, zmarły Komendant Wyborgski, Jenerał-Porucznik *Berg 1-szy.*

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 1-go Września, znajdujący się przy Dowodzącym wojskami na Linii Kaukazkiej w prowincyi Czarnomorskiej, Jenerał-Poruczniku *Grabbe 1-m*, do szczególnych poleceń, liczący się w Armii Półkownik *Olszewski 2 gi*, podniesiony, za odznaczenie się w bitwach przeciwko Górali, do rangi Jenerał-Majora, z zostawieniem w armii. (*R. In.*)

— Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, w którym wyraża, że dla wypełnienia Ukazu Rządzącego Senatu, którym polecono mu wyjednać Najwyższe Jego Cesarskiej Mości zezwolenie na przyprowadzenie do skutku swojej opinii, w rzeczy o pewnym dworzaninie, którego Zgromadzenie Dworzaństwa przyjęło do wyborow, wówczas, kiedy on w balotowaniu otrzymał więcej odrzucających, aniżeli dopuszczających głosow, jako objaśniającej 797 artykuł III Tomu Połączenia Praw, tenże P. Minister czynił niniejszém przedstawienie w tym przedmiocie do Rady Państwa. Przysłane do niego terazj, w nieobecności zostającego w obowiązku Sekretarza Państwa, przez Rzeczywistego Radźcę Stanu Borowkowa, Najwyżej utwierdzone 28 go zeszłego Czerwca Opinie Rady Państwa o objaśnieniu 797 artykułu III Tomu Połączenia Praw o służbie z wyborów Dworzaństwa, Pan Minister przedstawia Rządzącemu Senatowi dla uczynienia zależących od niego rozporządzeń. *W pomienionej zaś Opinii Rady Państwa* wyrażono: Rada Państwa na Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych o objaśnienie 797 artykułu III Tomu Połączenia Praw o służbie z wyborów Dworzaństwa, i uznając opinią w tej rzeczy tegoż Pana Ministra, przyjętą i przez Rządzący Senat, za zgodną z prawidłami, *postanowiła:* dla zapobieżenia na czas przyszły zapytaniom, podobnym temu, z którego wynikła sprawa niniejsza, w 797 artykule Połączenia Praw Tomu III-go, o służbie z wyborow Dworzaństwa, wyra-

для предупрежденія на будущее время вопросовъ, подобныхъ тому, отъ коего возникло настоящее дѣло, въ 797 статьѣ Свода Законовъ Тома III-го, о службѣ по выборамъ Дворянства, слова: „устранивъ отъ участія въ дѣлахъ и выборахъ находящихся подъ судомъ, собраніе разсуждаетъ о прочихъ и постановляетъ заключеніе свое...“ дополнить такимъ образомъ: „Собраніе разсуждаетъ о прочихъ и, по *большинству голосовъ*, постановляетъ заключеніе свое и проч.“ Подлинное мнѣніе въ журналахъ подписано Предсѣдателями и Членами. А на томъ мнѣніи написано: Его Императорское Величество, воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта о поясненіи 797 статьи III Тома Свода Законовъ о службѣ по выборамъ Дворянства Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. Подписалъ: За Предсѣдателя *Графъ Литта*. 28-го Іюня 1838 года. При чемъ слушали справку, по которой оказалось, что при Дворянскихъ выборахъ въ одной изъ Губерній, собраніе Дворянства, на основаніи Свода Законовъ Тома III-го статьи 797-й балотировали и тѣхъ Дворянъ, кои были подъ судомъ за маловажные проступки и подверглись замѣчаніямъ, выговорамъ и денежнымъ пенямъ. Дворяне сіи, кромѣ одного, получивъ одобрительные шары, были допущены, одни къ участію въ выборахъ, а другіе къ самому избранію въ должности; въ числѣ же сихъ послѣднихъ заключался и такой дворянинъ, который, хотя ему было положено болѣе неизбирательныхъ нежели избирательныхъ баловъ, не лишился однакожъ права на избраніе въ должности, потому что большинство неодобрительныхъ голосовъ не составляло двухъ третей собранія. Но при семъ по поводу сдѣланнаго однимъ изъ Уѣздныхъ Предводителей протеста на таковое распоряженіе собранія Дворянства, возникъ вопросъ: слѣдовало ли допустить того дворянина къ выборамъ тогда, какъ не только не было на сіе единогласнаго желанія Дворянства, но и положено неизбирательныхъ шаровъ гораздо болѣе нежели избирательныхъ. Господинъ Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, разсматривавшій дѣло сіе, представилъ Правительствующему Сенату слѣдующее свое мнѣніе: имѣя въ виду, что 797 статьею III Тома Св. Зак. Дворянству предоставлено постановлять заключеніе свое на счетъ допущенія къ выборамъ Дворянъ, бывшихъ подъ судомъ за маловажные проступки и освобожденныхъ отъ онаго силою Всемилостивѣйшимъ Манифестомъ, и что по 1323 статьѣ XV Тома Св. Зак., Дворянамъ, подвергшимся по суду подтвержденіямъ, выговорамъ и денежнымъ пенямъ, разрѣшается участвовать въ выборахъ и быть избираемыми въ должности, если Дворянство будетъ имѣть къ нимъ довѣріе и признаетъ ихъ способными и достойными, онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, съ своей стороны полагалъ, что дворянинъ сей, о которомъ идетъ здѣсь рѣчь, едвали могъ быть допущенъ къ балотированію въ должности, послѣ постановленія собранія Дворянства, коимъ оно большинство голосовъ не согласилось допустить его къ выборамъ, хотя сіе большинство голосовъ и не составляло двухъ третей собранія, по мнѣнію его Господина Министра, большинство двухъ третей голосовъ нужно только тогда, когда Дворянское собраніе исключаетъ, на основаніи 95 ст. IX-го Тома Свода Законовъ, опороченнаго дворянина изъ своего сословія; во всѣхъ же прочихъ дѣлахъ и случаяхъ достаточно обыкновенное большинство голосовъ. Съ симъ мнѣніемъ согласился и Правительствующій Сенатъ, но пріемля въ соображеніе, что разрѣшеніемъ этого обстоятельства поясняется 797 ст. III-го Тома Св. Зак. предоставлялъ Господину Министру Внутреннихъ Дѣлъ на приведеніе онаго въ исполненіе испросить Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе. (Оп. 2 Сентября 1838 г.)

— Исправляющій должность Министра Статсъ-Секретаря Царства Польскаго, Г. Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Туркуль отношеніемъ отъ 21 Іюля (2 Августа) сего года сообщилъ Г. Министру Юстиціи, что по неимѣнію донынѣ положительныхъ правилъ, на какой бумагѣ должны быть писаны прошенія, подаваемыя жителями Имперіи и вообще лицами, пребывающими въ оной, по частнымъ дѣламъ, на имя Министра Статсъ-Секретеря Царства Польскаго и въ Статсъ-Секретаріатъ онаго Царства, Его Императорское Величество, по всеподданнѣйшему докладу его Г. Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Туркула, Высочайше повелѣть изволилъ: принять на будущее время непремѣннымъ правиломъ, чтобы прошенія таковыя подаваемы были лицами, имѣющими пребываніе въ Имперіи, на Россійской гербовой бумагѣ двухъ рублеваго достоинства. (Опубл. 18 Августа 1838 года).

---

zy: „Usunąwszy od uczęstnictwa w sprawach i wyborach pod sądem znajdujących się, zgromadzenie roztrząsa o dalszych i czyni swe postanowienie“ dopełnić tym sposobem: „Zgromadzenie roztrząsa o dalszych i, *większością głosów*, czyni swe postanowienie i t. d.“ Autentyk Opinii w żurnałach podpisany przez Prezydentów i Członków. A na tej opinii napisano: Jego Cesarska Mość, nastałą Opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa o objaśnieniu 797 artykułu III go Tomu Połączenia Praw o służbie z wyborów Dworzaństwa Najwyżej utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić Podpisał: Za Prezydenta *Hrabia Litta*, 28-go Czerwca 1838 roku. Przyczém słuchali wywodu rzeczy, z którego się okazało, że na wyborach Dworzańskich w jednej z Gubernij, zgromadzenie Dworzaństwa, na osnowie Połączenia Praw Tomu III-go artykułu 797-go balotawało i na tych Dworzan, którzy byli pod sądem za mniej ważne przestępstwa i ulegli przestrogom napomnieniom i pieniężnym penom. Dworzanie ci, oprócz jednego, otrzymawszy dopuszczające gałki, byli przypuszczeni, jedni do uczęstnictwa w wyborach, a drudzy do samego obrania na obowiązki; a w liczbie tych ostatnich znajdował się i taki dworzanin, który, chociaż mu dano było więcéj nieobierających aniżeli obierających głosów, nie był pozbawiony jednakże prawa bydź wybranym do obowiązków, dla tego, że większość głosów nieobierających nie czyniła dwóch trzecich zgromadzenia. Ale przytém, z okoliczności uczynionej przez jednego z Powiatowych Marszałków protestacyi, przeciwko temu rozporządzeniu zgromadzenia Dworzaństwa, wynikło zapytanie: czy należało dopuścić tego Dworzanina do wyborów wówczas, kiedy nie tylko nie było na to jednomyślnego życzenia Dworzaństwa, ale też dano nieobierających głosów daleko więcej, aniżeli obierających. Pan Minister Spraw Wewnętrznych, rozpatrzywszy tę sprawę, przedstawił Rządzącemu Senatowi następującą swą opinią: mając na względzie, że 797 m artykułem III-go Tomu Połączenia Praw, Dworzaństwu dozwolono stanowić względem dopuszczenia do wyborów Dworzan, byłych pod sądem za mniej ważne przestępstwa i uwolnionych zpod niego mocą Najmiłościwszych Manifestów, i że podług 1323 artykułu XV Tomu Połączenia Praw, Dworzanom, którzy podpadli z wyroku sądu potwierdzeniom, napomnieniom i pieniężnym penom, dozwala się uczęstniczyć w wyborach i bydź obieranymi na obowiązki, jeżeli Dworzaństwo będzie miało w nich zaufanie i uzna ich zdolnymi i godnymi, P. Minister Spraw Wewnętrznych, ze swojej strony mniemał, że dworzanin ten, o którym tu rzecz idzie, zaledwo mógł bydź dopuszczony do głosowania na obowiązki, po nastałem postanowieniu Zgromadzenia Dworzaństwa, przez które większością głosów niezgodziło się dopuścić go do wyborów, chociaż ta większość głosów nie czyniła nawet dwóch trzecich zgromadzenia; podług Opinii Pana Ministra, większość dwóch trzecich głosów wówczas tylko jest potrzebna, kiedy zgromadzenie Dworzaństwa wyłącza na osnowie 95 artykułu IX-go Tomu Połączenia Praw, zarzutowi uległego dworzanina ze swego Zgromadzenia; we wszystkich zaś innych sprawach i zdarzeniach dostateczna jest prosta większość głosów. Z tą opinią zgodził się i Rządzący Senat, ale mając na względzie, że przez rozstrzygnienie tej okoliczności objaśnia się 797 artykuł III-go Tomu Połączenia Praw polecał Panu Ministrowi Spraw Wewnętrznych na przyprowadzenie jego do wypełnienia, wyjednać Najwyższe Jego Cesarskiej Mości zezwolenie. (Op. 2-go Września 1838 r.)

— Sprawujący obowiązek Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego, P. Rzeczywisty Radzca Stanu Turkułł odniesieniem swą pod dniem 21-m Lipca (2 go Sierpnia), roku teraźniejszego udzielił P. Ministrowi Sprawiedliwości, że dla niedostatku dotąd wyraźnych prawideł, na jakim papierze powinny bydź pisane prosby, podawane przez mieszkańców Cesarstwa i w ogólności przez osoby w niém przebywające, w sprawach prywatnych, do Ministra Sekretarza Stanu Królestwa Polskiego i do Sekretaryatu Stanu tego Królestwa, Jego Cesarska Mość, po najniższém przełożeniu P. Rzeczywistego Radzcy Stanu Turkułła, Najwyżej rozkazać raczył: przyjąć na czas przyszły za nieodmienne prawidło, ażeby takie prośby podawane były przez osoby, przebywanie w Cesarstwie mające, na Rossyjskim papierze herbowym wartości dwóch rubli. (18 go Sierpnia 1838 roku).

Продолженіе договора заключеннаго 26 Апрѣля между Его Величествомъ Императоромъ Всероссійскимъ и Его Величествомъ Королемъ Шведскимъ и Норвежскимъ.

*Дополнительная статья.*

Его Величество Императоръ Всероссійскій и Его Величество Король Шведскій и Норвежскій постановивъ въ договорѣ о торговлѣ, мореплаваніи и дружбѣ, заключенномъ сего числа, общія правила, на основаніи коихъ имѣютъ производиться впредъ торговыя и мореплавательныя сношенія между обоюдными ихъ Государствами, и признавъ полезнымъ сохранить еще на неопредѣленное время нѣкоторыя взаимныя льготы, допускающія нѣкоторыя исключенія изъ существующихъ тарифовъ и узаконеній, поручили Полномочнымъ Своимъ условиться о слѣдующихъ особенныхъ статьяхъ.

§ 1. Квасцы и черлень могутъ быть привозимы изъ Швеціи на судахъ Шведскихъ, Норвежскихъ, Россійскихъ или Финляндскихъ, въ Россійскіе порты Балтійскаго и Бѣлаго морей, съ платежемъ только половинныхъ пошлинъ противъ установленныхъ Россійскихъ Таможенныхъ тарифовъ.

§ 2. Привозимые въ С. Петербургъ Шведскіе квасцы освобождаются тамъ отъ брака и отъ взимаемаго подъ симъ названіемъ сбора.

§ 3. Съ сала и свѣчей (сальныхъ) привозимыхъ въ Швецію изъ Россійскихъ портовъ и изъ портовъ Великаго Княжества Финляндіи на Россійскихъ, Финляндскихъ, Шведскихъ или Норвежскихъ судахъ, будутъ взиматься только половинныя привозныя и другія вообще установленныя въ Швеціи для сихъ товаровъ пошлины.

§ 4. Съ караваннаго чаю, привозимаго изъ Россіи въ Швецію на судахъ, принадлежащихъ подданнымъ той или другой изъ Высокихъ договаривающихся Сторонъ, сбавляется по десяти процентовъ изъ положенныхъ вообще за провозъ и другихъ пошлинъ, коимъ сей товаръ подлежитъ въ Швеціи.

§ 5. Всѣ заключающіяся въ предъидущихъ параграфахъ постановленія возъимѣютъ дѣйствіе свое съ 20 Августа (1 Сентября 1838) и будутъ оставаться въ силѣ по 20-е Декабря 1844 (1-го Января 1845-го) года.

§ 6. Произведенія земли или промышленности Великаго Княжества Финляндіи, равно какъ и произведенія Шведской земли и промышленности, означенныя въ двухъ приложенныхъ при семъ тарифахъ будутъ при ввозѣ оныхъ въ обоюдныя Государства подлежать таможеннымъ пошлинамъ, установленнымъ тамъ для каждаго изъ сихъ предметовъ отдѣльно, въ продолженіе двухъ упомянутыхъ въ тѣхъ тарифахъ сроковъ, изъ коихъ первый начнется 20 Августа (1 Сентября) 1838, а окончится 19 (31) Декабря 1841, а вторый начнется 20 Декабря 1841 (1 Января 1842) а кончится 19-го (31) Декабря 1844 года. Помянутые приложенные при семъ тарифы будутъ имѣть такую же силу и дѣйствіе, какъ бы оные были отъ слова до слова помѣщены въ сей дополнительной статьѣ.

§ 7. Хозяева желѣзныхъ заводовъ въ Финляндіи могутъ покупать въ Швеціи и вывозить слѣдующія количества чугуна и желѣзной руды, а именно: Въ 1839, шесть тысячь шеппундовъ чугуна; двадцать тысячь шеппундовъ желѣзной руды. Въ 1840, пять тысячь шеппундовъ чугуна; пятнадцать тысячь шеппундовъ желѣзной руды. Въ 1841, четыре тысячи шеппундовъ чугуна; двѣнадцать тысячь шеппундовъ желѣзной руды.

Чугунъ можно покупать всякаго рода и изъ всякаго мѣста по желанію хозяевъ, кои не обязываются держаться добротъ, обозначенныхъ въ ихъ привилегіяхъ; но желѣзная руда будетъ забираться въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ она прежде сего была добываема, и именно: изъ Рослагенскихъ рудниковъ одна шестая часть всего количества ежегодно, а остальное изъ рудниковъ Зюдерманландскихъ.

Пошлины за вывозъ не могутъ быть въ Швеціи, въ продолженіи вышеозначенныхъ трехъ лѣтъ, свыше 16 банковыхъ шиллинговъ съ каждаго шеппунда чугуна и одного шиллинга 4 рундштиковъ банковыхъ, съ каждаго шеппунда желѣзной руды.

Въ случаѣ, если бы вышеозначенныя количества не были вывезены до истеченія года, то сіе не можетъ служить поводомъ къ вывозу на слѣдующій годъ чугуна и желѣзной руды для Финляндіи въ превосходнѣйшемъ количествѣ, и таковой вывозъ не можетъ ни въ какомъ случаѣ превышать ежегодно вышеопредѣленныя количества.

§ 8. Во все время, пока будетъ оставаться въ силѣ постановленный въ Норвегіи параграфомъ 1-мъ закона 13 Сентября 1830 года, безпошлинный привозъ нѣкоторыхъ товаровъ въ уѣзды Западнаго и Восточнаго Финмаркена, въ Норвегію можно вывозить еже-

Dalszy ciąg traktatu zawartego 26-go Kwietnia między Najjaśniejszym Cesarzem Wszech-Rossyj a Najjaśniejszym Królem Szwedzkim i Norwegskim.

*Artykuł dodatkowy.*

Najjaśniejszy Cesarz Wszech Rossyj i Najjaśniejszy Król Szwedzki i Norwegski, postanowiwszy w traktacie o handlu, żegludze i przyjaźni, zawartym dnia dzisiejszego, ogólne prawidła, na osnowie, których mają się na przyszłość odbywać handlowe i żeglarskie stosunki między obudwóma ich Mocarstwami, i uznawszy za rzecz pożyteczną zachować jeszcze na czas nieokreślony niektóre wzajemne ulgi, dopuszczające niektóre wyjątki z istniejących taryf i ustaw, poruczyli swoim Pełnomocnikom umówić się o następujących osobnych artykułach:

§ 1. Hałun i minia mogą bydź przywożone ze Szwecyi na okrętach Szwedzkich, Norwegskich, Rossyjskich lub Finlandzkich, do Rossyjskich portow morz Baltyckiego i Białego, z płaceniem tylko połowy poszlin w proporcyi ustanowionych przez Rossyjską taryffę celną.

§ 2. Przywożony do S. Petersburga Szwedzki hałun uwalnia się tam od brakowania i od pobieranego pod tém nazwaniem poboru.

§ 3. Od łoju i świec (łojowych) przywożonych do Szwecyi z portow Rossyjskich i z portow Wielkiego Xięztwa Finlandzkiego na Rossyjskich, Finlandzkich, Szwedzkich albo Norwegskich okrętach, będą się pobierały tylko połowiczne przywozowe i inne w ogólności ustanowione w Szwecyi od tych towarow poszliny.

§ 4. Od herbaty karawannowej, przywożonej z Rossyi do Szwecyi na okrętach, należących do poddanych tej albo tamtej z Wysokich Stron umawiających się, zniżone bydź mają dziesięcią procentami ustanowione w ogólności za przechod i inne poszliny, którym towar ten podlega w Szwecyi.

§ 5. Wszystkie zawarte w poprzedzających paragrafach postanowienia, wezmą swój skutek od 20 Sierpnia (1-go Września) 1838 roku i będą zostawały w mocy do 20-go Grudnia 1844 (1-go Stycznia 1845) roku.

§ 6. Produkta ziemskie albo przemysłowe Wielkiego Xięztwa Finlandyi, równie jak i produkta ziemi Szwedzkiej i przemysłu, opisane w dwóch załączonych przytém taryfach, będą przy wprowadzeniu do obustronnych Mocarstw podlegały poszlinom celnym, ustanowionym tam od każdego z tych przedmiotow oddzielnie, w przeciągu dwóch, wspomnianych w tych taryfach terminow, z których pierwszy zaczyna się 20 Sierpnia (1 Września) 1838 roku, a kończy się 19 (31) Grudnia 1841 roku, a drugi zaczyna się 20-go Grudnia 1841 (1-go Stycznia 1842), a kończy się 19-go (31-go) Grudnia 1844 roku. Pomienione załączone przy niniejszém taryffy będą miały takąż moc i skutek, jakby one były co do słowa umieszczone w tym artykule dodatkowym.

§ 7. Właściciele fabryk żelaza w Finlandyi mogą kupować w Szwecyi i wywozić następującą ilość surowcu i rudy żelaznej, a mianowicie: w roku 1839, sześć tysięcy szeppundow surowcu; dwadzieścia tysięcy szeppundow rudy żelaznej. W roku 1830, pięć tysięcy szeppundow surowcu; piętnaście tysięcy szeppundow rudy żelaznej. W roku 1841, cztery tysiące szeppundow surowcu; dwanaście tysięcy szeppundow rudy żelaznej.

Surowiec można kupować wszelkiego rodzaju i ze wszelkiego miejsca podług chęci właścicieli, którzy nie są obowiązani trzymać się dobroci, w ich przywilejach opisanej, ale ruda żelazna będzie się zabierała w tych miejscach, gdzie przedtém była kopana, a mianowicie: z kopalni Rosłageńskich jedenasta część całej ilości corocznie, a pozostałą z kopalni Sudermanlandskich.

Poszliny od wywozu nie mogą bydź w Szwecyi, w przeciągu wyżej wyrażonych trzech lat, wyższe nad 16 szylingow bankowych od każdego szeppunda surowcu i jednego szillinga 4 rundsztikow bankowych, od każdego szeppunda rudy żelaznej.

Wrazie, gdyby wyżej wyrażona ilość nie była wywieziona przed upływem roku, tedy to nie może bydź powodem do wywożenia na rok następny surowcu i rudy żelaznej do Finlandyi w wyższej ilości, i wywoz ten w żadnym razie nie może przewyższać corocznie wyżej oznaczonej ilości.

§ 8. Przez cały czas, dopóki będzie zostawał w mocy ustanowiony w Norwegii 1-m paragrafem prawa 12 go Września 1830 roku, bezposzlinowy przywoz niektórych towarow do powiatow Zachodniego i Wschodniego Finmarku, do Norwegii można wywozić coro-

годно изъ Бѣломорскихъ портовъ безъ всякой Таможенной пошлины до двадцати пяти тысячь четвертей хлѣба на Россійскихъ и такое же количество на Норвежскихъ судахъ. Отъ взаимнаго согласія покупщиковъ и продавцовъ зависѣть будетъ замѣнить мукою часть, или все вышеозначенное количество хлѣба, и въ семъ случаѣ мука будетъ равномѣрно освобождена отъ всякой Таможенной пошлины.

§ 9. Шведскія и Норвежскія сельди, и другая солевая, а также сушеная рыба, положенныя въ складку согласно съ VII статьею главнаго договора, заключеннаго сего числа, освобождаются отъ платежа всякихъ пошлинъ и сборовъ за таковую складку.

Пошлина за складку въ анбары привозимыхъ въ С. Петерсбургскій портъ Шведскихъ или Норвежскихъ сельдей, будетъ не свыше осьмидесяти копѣекъ ассигнаціями со всякой настоящей бочки, то есть, полной и набитой по окончаніи надлежащаго брака.

Оба вышеозначенныя условія будутъ оставаться въ своей силѣ доколѣ льготы, коими жители Россійскихъ областей, прилежащихъ къ Бѣлому и Ледовитому морамъ, пользовались съ давнихъ временъ на водахъ провинцій Западнаго и Восточнаго Финмаркена, будутъ продолжаемы для нихъ въ той силѣ, въ какой оныя опредѣлены въ Норвегіи параграфомъ 40 закона о рыбныхъ ловляхъ въ Финмаркенѣ 13 Сентября 1830 года. (*Окончаніе впредь.*)

czn'ie z portow Białomorskich bez żadnej poszliny celnej, do dwódziestu pięciu tysięcy czetwierti zboża na Rossyjskich i takąż ilość na Norwegskich okrętach. Od wzajemnej zgody kupujących i przedających będzie zależało zamienić część mąką, albo całą wyżej wyrażoną ilość zboża, i w tym razie mąka będzie również uwolniona od wszelkiej poszliny celnej.

§ 9. Szwedzkie i Norwegskie śledzie, i inna solona i suszona ryba, położone na składzie zgodnie z VII artykułem traktatu głównego, dzisia zawartego, uwalniają się od płacenia wszelkich poszlin i poborow od tego składu.

Poszlina od złożenia w szpichrzach śledzi Szwedzkich lub Norwegskich, przywożonych do Portu S.-Peterburskiego nie wyższą będzie nad ośmdziesiąt kopiejek assygnacyami od wszelkiej beczki, tojest, pełnej i nabitej po ukończeniu należytego braku.

Oba wyżej wyrażone warunki będą zostawały w swej mocy, dopóki ulgi, które mieszkańce Rossyjskich prowincyj przyległych morzom Białemu i Lodowatemu, używali z dawnych czasow na wodach prowincyj Zachodniego i Wschodniego Finmarku, będą im nadal zapewnione w tej mocy, w jakiej są opisane w Norwegii paragrafem 40 Prawa o połowie ryb w Finmarku 13 Września 1830 roku. (*Dokoń. nastąpi*).

### Поневѣжъ.

22 ч. истекшаго Августа, въ день Священнаго Коронованія Ихъ Императорскихъ Величествъ, помѣщики Поневежскаго Уѣзда, прибывшіе въ городъ Поневѣжъ, вмѣстѣ съ Военными и Гражданскими Чиновниками, въ 11 часовъ утра, отправились въ приходскую церковь, гдѣ слушали обѣдню съ пропѣтіемъ гимна *тебя Бога хвалимъ*. Потомъ у Г. Уѣзднаго Предводителя Дворянства былъ обѣдъ, послѣ котораго по приглашенію Городничаго Штабсъ-Ротмистра и Кавалера Байера, обыватели въ числѣ слишкомъ 150 особъ обоего пола, собрались въ залу Ресурсы, гдѣ въ 9 час. открытъ балъ данный быв. Виленскимъ Губернскимъ Предводителемъ Статскимъ Совѣтникомъ и Кавалеромъ Карпемъ. Въ 12 час. Г. Городничій вмѣстѣ съ помѣщиками провозгласили тостъ за здравіе и долгоденствіе Его Императорскаго Величества и всего Августѣйшаго Императорскаго Дома при выстрѣлахъ 24 разъ изъ мортиры и при многократномъ восклицаніи народа собравшагося предъ домомъ. Забавы продолжались до 4 час. Городъ былъ иллюминованъ и особенно отличался домъ Дворянскаго собранія, украшенный вензеловымъ изображеніемъ Имени Его Императорскаго Величества. Оканчивая торжество сего столь знаменитаго дня, помѣщики совокупно изъявили Г. Городничему благодарность за заботливость къ устройству торжества дня сего соотвѣтственно величію событія, проведеннаго съ спокойствіемъ и тишиною прерываемою только восклицаніями отъ душевной радости, оживляемой чувствами торжества.

### Poniewież.

W dniu 22 zeszłego Sierpnia, jako w rocznicę Koronacyi Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości i Najjaśniejszej Cesarzowej Jej Mości, Obywatele Powiatu Upitskiego, zebrani do miasta Poniewieża, spólnie z Urzędnikami Cywilnymi i Wojskowymi, o godzinie 11-tej przed południem udali się do Kościoła Farnego, gdzie słuchali uroczystego nabożeństwa Mszy S. i śpiewania hymnu: *Ciebie Boże chwalemy*. Potym nastąpił obiad u P. Marszałka Powiatowego, a poźniej na wezwanie P. Horodniczego Sztabs-Rotmistrza i Kawalera Bajera, Obywatelstwo, w liczbie więcej 150 osób płci obojej, zebrali się w sali resursowej, gdzie o godzinie 9-tej zaczął się bal, dany przez Radzcę Stanu i Kawalera Karpia, b. Marszałka Gubernii Wileńskiej. O 12-tej Pan Horodniczy, łącznie z Obywatelstwem, spełnili toast zdrowia i najdłuższego panowania Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości i całego Najjaśniejszego Domu Cesarskiego, wśród wystrzałów z moździerzy 24 razy i odgłosu radośnego ura, wielokrotnie powtórzonego przez lud, przed domem zgromadzony. Zabawy przeciągnęły się do godziny 4-tej. Miasto było oświecone, a szczególniej dom zgromadzenia Obywatelstwa, przyozdobiony Cyfrą Cesarza Jego Mości, świetnie jaśniejącą w rozmaitości ogniów. Kończąc obchod dnia wielkiej rocznicy, tak radośnie przepędzany, Obywatele połączyli się dla oświadczenia P. Horodniczemu swego podziękowania za podjęte starania około urządzenia obchodu dnia tego z godnością odpowiednią wielkości pamiątki i z najpożądańszą odprawianego spokojnością i ciszą, przerywaną tylko okrzykami serdecznej radości, uczuciami obchodu ożywianej.

## ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

### Франція

*Парижъ, 13-го Сентября.*

Нѣсколько лѣтъ тому назадъ учредилось въ Пау общество для собранія складки на сооруженіе памятника Генрику IV. Король подарилъ теперь этому обществу бронзовую статую Генрика Великаго и собранная сумма будетъ употреблена на пьедесталъ изъ лучшаго Пиринейскаго мрамора, съ искусно обдѣланною желѣзною рѣшеткою.

— Изъ Орана пишутъ, что Абдель-Кадеръ хотя былъ уже два раза отраженъ при осадѣ города Аинъ-Медега, но все еще съ большимъ упорствомъ продолжаетъ осаду онаго, почитая обладаніе сего города весьма важнымъ, и если бы ему удалось овладѣть Аинъ-Медегомъ, могущество его не мало бы возрасло. Всѣ жалуются въ Оранѣ, что не взирая на мирное время, здѣшніе жители подвержены ежеминутно опасности лишиться жизни. Недавно обнародовано запрещеніе всѣмъ военнымъ и жителямъ выходить изъ шанцовъ и блокгаузовъ, ибо на ружейный выстрѣлъ отъ аванпостовъ, найдено нѣсколько убитыхъ людей. Сообщеніе между Ораномъ и Мостаганомъ совершенно прервано и даже съ военнымъ конвоемъ никто не отваживается ѣздить этою дорогою. Въ Оранѣ ожидаютъ ежедневно прибытія Генерала Гвехене, который приметъ начальство.

— Въ звѣринецъ ботаническаго сада привезено изъ Южной Америки рѣдкое животное; это тапиръ, составляющій среднее звѣно между кабаномъ и носорогомъ. Тапиръ обитаетъ въ болотистыхъ прибрежныхъ лѣсахъ. Животное, привезенное въ ботаническій садъ,

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

### Francya.

*Paryż, dnia 13 Września.*

Od kilku lat zawiązało się w Pau towarzystwo, zbierające składkę na pomnik dla Henryka IV; Król darował teraz pomienionemu towarzystwu posąg bronzowy tego Monarchy; zebrana zatém summa obróconą zostanie na podstawę do pomnika z najpiękniejszego marmuru pirynejskiego, i na ozdobnie wyrobioną żelazną kratę.

— Listy z Oranu donoszą, że Abd-el-Kader popiera z wielką usilnością obleżenie miasta Ain-Medeh, lubo podwakroć był odparty: tak wielką przywiązuje wagę do posiadania tego miasta. Gdyby się mu udało osiedlić się w Ain-Medeh, przybrałby postawę groźniejszą. Uskarżają się powszechnie w Oranie, że nawet śrzód pokoju nie można bydź pewnym życia: nie dawno bowiem ogłoszono rozkaz dzienny, zabraniający tak wojskowym, jako i cywilnym, wychodzić za szańce i blokhauzy, gdyż o wystrzał karabinowy od przednich straży, znaleziono kilku ludzi zamordowanych. Związki Oranu z Mostoganem są zupełnie przecięte, i nawet ze strażą wojskową nikt nie odważa się przejeżdżać tą drogą. Codziennie oczekiwano w Oranie przyjazdu Jenerała Guéhaneuc, który ma objąć dowództwo.

— Do menażeryi Botanicznego ogrodu przywieziono nader rzadkie źwierzę z połdniowej Ameryki; jest to tapir, zajmujący pośrzednie miejsce między dzikiem a nosorożcem. Tapir żyje w lasach bagnistych, przy rzekach położonych. Zwierz przywieziony do ogrodu bo-

совершенно ручное, лижетъ руку своего хозяина и ходитъ за нимъ какъ собака; оно заслуживаетъ вниманіе естествоиспытателей, ибо строеніе его тѣла и внутреннее сложеніе, весьма похожи на оставы допотопныхъ толстокожихъ животныхъ, которыя обитали нѣкогда въ исполинскихъ лѣсахъ, окружавшихъ устье Сены. (*О.Г.Ц.П.*)

*18-го Сентября.*

Съ 25 Августа въ военной школѣ въ Ст. Сиръ производится Генеральный осмотръ и испытаніе, и на дняхъ окончено будетъ общимъ смотромъ. Экзаминующіе Генералъ - Лейтенантъ Делоръ, Генералъ Пантонъ Деодоардъ, Генеральнаго Штаба Маіоръ Кохъ и Полковникъ Артиллеріи Дюшменъ, въ продолженіи 12 дней испытывали учениковъ 1-й дивизіи въ разныхъ предметахъ, по Литературѣ, Исторіи, Географіи, Физикѣ, Химіи, Фортификаціи, Космографіи и Топографіи.

— Легитимистскіе журналы сообщаютъ слѣдующую странную легенду: Въ прошломъ году Парижскій Архіепископъ, во время путешествія въ одномъ мѣстѣ въ Департаментѣ Калвадосскомъ, замѣтилъ мраморную колонну съ надписями, въ которыхъ выражались благодаренія Богоматери за чудотворное предстательствомъ ея выздоровленіе. Архіепископъ сдѣлалъ обѣтъ поставить на сей колоннѣ статую Богоматери, если успѣетъ обратить Князя Таллейрана. Извѣстно, что ему удалось и онъ исполнилъ свой обѣтъ. Статуя 8 ч. торжественно поставлена и освящена. Она изъ бронзы вѣсомъ въ 100 фунтовъ. Богородица съ сложенными руками молится за грѣшниковъ, наступая на голову змѣи. На лицевой сторонѣ пьедестала число 17 Мая 1838 и надпись: „Virgo fidelis, congratulamini, inveni ovem meam, quae perierat." На другой сторонѣ помѣщено: „Ex voto Hyacinthi Ludovici de Quelen Archiepiscopi Parisiensis, pro salute aeterna principis de Talleyrand, ad reconciliationem rite admissi ac perseverantibus poenitentiae signis defuncti."

— Слышно, что въ морскомъ Министерствѣ получены важныя извѣстія въ отношеніи Мексики, которыя стараются сохранить въ тайнѣ. Догадываются однако, что идетъ дѣло о мирномъ рѣшеніи несогласій. Ордонансъ-офицеръ будто вчера вечеромъ поспѣшно отправился съ новыми инструкціями въ Брестъ къ Адмиралу Бодену, куда уже прежде послано Телеграфическое повелѣніе, чтобы немедленно приготовить корабль въ Кадиксъ.

*19-го Сентября.*

Сегодня утромъ курьеръ съ депешами прибылъ изъ Брюсселя отъ Короля Леопольда въ Тюйльери. Говорятъ, что Король неочень доволенъ состояніемъ дѣлъ при конференціи.— Въ здѣшнихъ журналахъ говорятъ также о возобновленіи конференцій 25 Сентября.

— Въ Ст. Бріе въ Бретаніи 13 ч. вечеромъ около 11 часовъ видимо было блистательное Сѣверное сіяніе.

— 16 ч. въ Ле Като Камбрезисъ (въ Сѣверномъ Департаментѣ) на мѣстѣ рожденія Маршала Мортье, съ большимъ торжествомъ посвящена колосальная бронзовая Статуя Маршала.

*20-го Сентября.*

Въ Министерство Иностранныхъ Дѣлъ вчера прибылъ курьеръ, доставившій изъ Одессы депеши Г-на Баранта Французскаго Посланника при С. Петербургскомъ дворѣ. Эти депеши будто весьма важны и касаются войны съ Персіею. Одинъ журналъ сообщаетъ, что Генералъ Бюжо отставленъ отъ должности. Выходящій въ Бордо одинъ легитимистскій журналъ увѣдомляетъ, что Мерино 8 ч. въ 4½ часа вечера вступилъ въ Валладолидъ.

— Извѣстія со всѣхъ сторонъ Франціи согласны въ томъ, что нынѣшняя уборка хлѣба—сверхъ ожиданія неудачна и по недостатку всѣхъ запасовъ, почти исключительно употребляться будетъ новый хлѣбъ. На Парижской хлѣбной биржѣ цѣны значительно возвысились, тѣмъ болѣе, что и на посѣвъ должно покупать зерно. Виноградники, какъ пишутъ изъ Бордо, обѣщаютъ хотя меньшій по количеству но отличный по добротѣ сборъ. Напротивъ изъ Орлеана и окрестностей жалуются, что сборъ вина совсѣмъ неудаченъ и даже отъ продолжительныхъ дождей совершенно виноградъ пропалъ. (*A.P.S.Z.*)

## Англія.

*Лондонъ, 14-го Сентября.*

Въ одномъ изъ здѣшнихъ журналовъ пишутъ, что въ 1815 году Англія имѣла въ морѣ тысячу кораблей, а теперь только 194, между которыми шесть кораблей перваго разряда имѣютъ въ сложности 662 орудія, пять втораго разряда 416, четырнадцать третьяго разряда 1052, два четвертаго разряда 102, семь пятаго разряда 288, а 61 шестаго разряда 1072 орудій. (*О.Г.Ц.П.*)

tanicznego jest zupełnie ułaskawiony; liże rękę swego pana i chodzi za nim, jak pies. Dla badaczów przyrodzenia jest nader ważnym, budowa bowiem jego i skład wewnętrzny odpowiada kościotrupom przedpotowych zwierząt grubo-skórych, które niegdyś żyły w olbrzymich lasach, otaczających ujście Sekwany. (*G.R.K.P.*)

*Dnia 18.*

Od d. 25 Sierpnia w szkole wojskowej w Saint-Cyr odbywają się jeneralna inspekcya i examina, i w tych dniach będą zakończone przeglądem jeneralnym. Examinatorowie, Jenerał-Porucznik Delort, Jenerał Pontin Desodoards, Major Sztabu Jeneralnego Koch i Półkownik artylieryi Duchemin, w przeciągu 12 dni doświadczali uczniów pierwszej dywizyi, każdego z osobna, w różnych przedmiotach nauk, Literatury, Historyi, Jeografii, Fizyki, Chemii, Fortyfikacyi, Kosmografii i Topografii.

— Dzienniki legitymistyczne udzielają następującą osobliwszą historyą: Arcy-Biskup Paryzki odbywając w roku zeszłym podróż, w jedném miejscu w departamencie Calvados, postrzegł kolumnę marmurową z napisami, w których wyrażone były podziękowania Maryi Pannie za cudowne za jej przyczyną uzdrowienia. Arcy-Biskup uczynił votum przydania do tej kolumny posągu Matki Bożej, jeśliby mu się udało nawrócić Xięcia Talleyranda. Wiadomo, że tego dokazał: z pośpiechem więc wykona ślub. Statua dnia 8-go została uroczyście postawioną i poświęconą. Jest ona z bronzu i waży około 100 funt. Najświętsza Panna modli się ze złożonemi rękami za grzeszników, depcząc stopą głowę węża. Na przodzie piedestału jest data 17 Maja 1838 i napis: „*Virgo fidelis, congratulamini mihi, inveni ovem meam, quae perierat.*" Na drugiej stronie umieszczono: „*Ex voto Hyacinthi Ludovici de Quelen Archiepiscopi Parisiensis, pro salute aeterna principis de Talleyrand, ad reconciliationem rite admissi ac perseverantibus poenitentiae signis defuncti.*"

— Biega pogłoska, że w Ministeryum marynarki otrzymano ważne wiadomości, tyczące się Mexyku, które z wielką starannością utrzymują w tajemnicy. Domyślają się jednak, że rzecz idzie o ułatwienie drogą pokoju zachodzących nieporozumień. Oficer ordynansowy, wczora wieczorem z wielkim pośpiechem miał się udać do Admirała Baudin do Brestu z nowemi instrukcyami, dokąd już pierwiej posłano rozkaz telegraficzny, względem niezwłócznego przygotowania okrętu do Kadyxu.

*Dnia 19.*

Dzisia rano goniec z depeszami z Bruxelli od Króla Leopolda przybył do Tuilleryów. Zapewniają, że Król ten niezupełnie jest zadowolony ze stanu interessów Konferencyi. — W tutejszych dziennikach jest mowa o powtórném rozpoczęciu Konferencyj w dniu 25 Września.

— W St. Brieux w Bretanii d. 13 wieczorem około godz. 11 widziano świetną zorzę północną.

— D. 16 w Le Cateau Cambresis (w departamencie północnym), w miejscu urodzenia Marszałka Mortier, uroczyście poświęcono kolosalny bronzowy posąg Marszałka.

*20-go Września.*

Do Ministeryum Spraw Zewnętrznych przybył wczora goniec, który przywiózł z Odessy depesze od P. Barante, Posła Francuzkiego przy dworze St. Petersburskim. Depesze te mają bydź wielkiej wagi i tyczą się wojny z Persyą.—Jeden z dzienników ma wiedzieć, że Jenerał Bugeaud został usunięty od czynności. Wychodzący w Bordeaux dziennik legitymistyczny donosi, że Merino d. 8 o pół do 5 wieczorem wszedł do Valladolidy.

— Wiadomości ze wszystkich stron Francyi brzmią jednogłośnie, że tegoroczne żniwo nad oczekiwanie nieudało się i w niedostatku wszelkich zapasów, wyłącznie potrzeba będzie żyć nowém zbożem. Na Paryzkiej giełdzie zbożowej, ceny znacznie poszły w górę, tém więcej, że i na zasiew zakupuje się zboże. Winobranie, jak donoszą z Bordeaux, obiecuje zbiór, chociaż mniejszy w ilości, jednak nierównie lepszy w dobroci. Za to z Orleanu i okolic otrzymujemy użalania się, że winogrona zupełnie nieurodziły, a dla nieustannego deszczu do szczętu zniszczały. (*A.P.S.Z.*)

## Anglia.

*Londyn, dnia 14-go Września.*

Jeden z tutejszych dzienników pisze, że Anglia miała w roku 1815 tysiąc okrętów na morzu, a teraz tylko 194. Pomiędzy temi sześć okrętów pierwszego rzędu, mają razem 662 dział, pięć drugiego rzędu 416, czternaście trzeciego rzędu 1052, dwa szwartego rzędu 102, siedm piątego rzędu 288, a 61 szóstego rzędu 1072. (*G.R.K.P.*)

## Испанія.

*Мадритъ, 15-го Сентября.*

Получены депеши отъ Генерала Эспартеро, въ которыхъ онъ изъявляетъ удовольствіе о произведенныхъ Королевою выборахъ для новаго кабинета, и поелику онъ не предлагаетъ ни одного Кандидата для военнаго Министерства, то полагаютъ что еще Генералъ Альдама будетъ временно управлять дѣлами сего Департамента.

— Отъ сѣвернаго войска отдѣлены двѣ колонны; одна подъ начальствомъ Але въ Кастилію, а другая въ Аррагонію.

— Слышно, что Министерство усердно занимается предпріятіемъ Муніагорри. (*A.P.S.Z.*)

## Италія.

*Миланъ, 8-го Сентября*

На имя Эрцъ-Герцога Райнера послѣдовалъ слѣдующій Рескриптъ: „Любезный дядя Эрцъ-Герцогъ Райнеръ! По случаю коронаціи Моей въ Ламбардо-Венеціанскомъ Королевствѣ повелѣваю:

„1) Всѣхъ лицъ, о которыхъ въ этомъ Королевствѣ производится слѣдствіе за участіе ихъ въ государственныхъ преступленіяхъ и которыя находятся въ заключеніи, Всемилостивѣйше прощаю.

„2) Всѣ дѣла, производившіяся въ Ломбардо-Венеціанскомъ Королевствѣ о лицахъ, обвиняемыхъ въ политическихъ преступленіяхъ, прекратить и слѣдствія по этому предмету начатыя, оставить.

„3) Всѣхъ жителей этого Королевства, которые обвинены въ участіи въ политическихъ преступленіяхъ и находятся въ заключеніи, немедленно освободить.

„4) Всѣхъ лицъ, за которыми учрежденъ по той же причинѣ Полицейскій надзоръ, освободить изъ подъ надзора.

„5) 2 статья настоящаго постановленія распространяется и на политическихъ выходцевъ Ломбардо-Венеціанскаго Королевства, желающихъ возвратиться въ свое отечество, однакоже съ тѣмъ, чтобы просьбы о возвращеніи представляемы были прямо ко мнѣ.—Что касается до политическихъ выходцевъ, не желающихъ возвратиться въ отечество, то имъ дозволяется поселиться въ другихъ мѣстахъ.

„6) Прошенія о возвращеніи и переселеніи должны быть поданы въ продолженіи года, считая со дня распубликованія этаго рескрипта, по истеченіи же этого срока постановленія, существовавшія о политическихъ выходцахъ, снова поступаютъ въ законную силу.

„Сообщая Вашему Высочеству о таковой Моей волѣ, поручаю вамъ сдѣлать ее извѣстною. Миланъ, 6 Сентября 1838 г. Подписалъ Фердинандъ. (*Спб. В.*)

*13-го Сентября.*

Блистательное торжество коронаціи уже окончилось; 5 с. м., въ продолженіи цѣлаго дня, выставлена была на видъ публики желѣзная корона. Извѣстны каждому преданія о сей коронѣ; она получила свое названіе отъ гвоздя изъ Св. Креста Спасителя. Этотъ гвоздь привезенъ былъ Св. Еленою Императору Восточной Имперіи, Константину. Св. Григорій привезъ въ Римъ корону сію и отдалъ Ломбардо-Венеціанской Королевѣ, Теодолиндѣ. Теодолинда построила замокъ и соорудила церковь въ Монцѣ, гдѣ и сохранялась эта корона; послѣ того перевезли оную въ Авиньонъ, и уже въ 1717 году обратно перевезена была въ Монцу.—6 с. м. при многочисленномъ стеченіи здѣшнихъ жителей и иностранцевъ, совершенъ обрядъ коронованія. Дипломатическій корпусъ собрался у Императорско-Россійскаго посланника, Г-на Татищева, откуда отправился въ замокъ Архіепископа, а оттуда подземными ходами въ каѳедральную церковь. Величественный сей храмъ былъ великолѣпно украшенъ бархатными обоями и освѣщенъ гасовыми лампами; мраморъ изчезъ подъ украшеніями новѣйшихъ дней. На главу Императора возложили корону кардиналы и Архіепископъ Миланскій и Венеціанскій. Послѣ коронованія, Монархъ показался народу въ регаліяхъ, потомъ въ залѣ Карьятидъ обѣдалъ съ Эрцъ-Герцогами и кардиналами. Дождь помѣшалъ иллюминаціи города.

— 8-го числа Ихъ Императорскія Величества были на Богослуженіи въ церкви Св. Амбросія. Въ тотъ же день желѣзную корону отвезли въ Монцу. 9 с. м. происходили большіе маневры, которыми Монархъ былъ совершенно доволенъ.

— Вчера, Императоръ со всею фамиліею посѣщалъ Амбросіійскую библіотеку; послѣ того былъ на выставкѣ произведеній отечественной промышленности. (*О.Г.Ц.П.*)

*19-го Сентября.*

Ихъ Велич. Императоръ и Императрица на пути своемъ третьяго дня прибыли въ Лоди а вчера въ

## Hiszpania.

*Madryt, 15-go Września.*

Od Jenerała Esparterro przybyły depesze, w których tenże wyraża swoje zadowolenie z uskutecznionych przez Królową wyborów do nowego gabinetu, i ponieważ nie zaleca żadnego kandydata do ministeryum wojny, zatém rozumieją, że Jenerał Aldoma jeszcze pozostanie przy tymczasowém sprawowaniu interessów tego wydziału.

— Od wojska północnego oddzielono dwie kolumny, jednę pod dowództwem Alaix do Kastylii, a drugą do Arragonii.

— Słychać, że w ministeryum gorliwie się zajmują przedsięwzięciem Muńagorrego. (*A.P.S.Z.*)

## Włochy.

*Medyolan, 8 Września.*

Arcy-Xiąże Rayner otrzymał reskrypt następujący: „Kochany Stryju Arcy Xiąże Raynery! Z okoliczności Koronacyi mojej na Króla Lombardzko-Weneckiego rozkazuję:

„1) Wszystkim osobom, o których w tém Królestwie odbywa się śledztwo za ich uczęstnictwo w przestępstwach stanu i które się znajdują w więzieniu, Najmiłościwiej przebaczam.

„2) Wszystkich spraw, które się odbywały w królestwie Lombardzko-Weneckiém o osobach, obwinionych o przestępstwo polityczne, zaprzestać i śledzeń w tym przedmiocie zaczętych zaniechać.

„3) Wszystkich mieszkańcow tego Królestwa, którzy są obwinieni o uczęstnictwo w przestępstwach politycznych i zostają w więzieniu, niezwłócznie uwolnić.

„4) Wszystkie osoby, zostające z tejże przyczyny pod nadzorem policyi, uwolnić zpod nadzoru.

„5) Drugi artykuł niniejszego postanowienia rozciąga się i na politycznych wychodców Królestwa Lombardzko-Weneckiego, życzących powrócić do swej ojczyzny, z tém atoli, a żeby prośby o powrót przysyłane były prosto do mnie. Co się ściąga do wychodźców politycznych, nieżyczących powrócić do ojczyzny, dozwala się im osiądź w miejscach innych.

„6) Prośby o powrót i przesiedlenie się powinny bydź podane w przeciągu roku, licząc od dnia opublikowania niniejszego reskryptu, po upływie zaś tego terminu, postanowienia istniejące o wychodniach politycznych nanowo przybiorą moc prawną.

„Udzielając Waszej Wysokości o tej Mojej woli, polecam podać ją do wiadomości powszechnej. Medyolan, 6-go Września 1838 roku. Podpisał Ferdynand. (*G.S.P.*)

*13 Września.*

Swietne uroczystości koronacyjne już są ukończone; 5 b. m. wystawiona była dzień cały żelazna korona na widok publiczności. Wiadome są wszystkim podania, towarzyszące nazwie tej korony, której miano wzięło początek od gwoździa Chrystusa Pana, przywiezionego przez S. Helenę, Konstantemu Cesarzowi wschodniemu. S. Grzegorz przywiozł ją do Rzymu i oddał Teodolindzie, Królowej Lombardów. Teodolinda zbudowała zamek i kościoł w Monza, gdzie ta korona przechowywana była. Następnie przewieziono ją do Awenionu, skąd w roku dopiero 1717, wróciła napowrót do Monzy. W dniu 6 b. m. odbyła się koronacya, przy licznym napływie krajowców i cudzoziemców. Ciało dyplomatyczne zgromadziło się u Cesarsko-Rossyjskiego Posła, P. Tatyszczewa, zkąd udało się do pałacu Arcy Biskupiego, a z tego, podziemnemi gankami, do kościoła Katedralnego. Wspaniały ten przybytek, świetnie był przyozdobiony axamitnemi obiciami i oświetlony lampami gazowemi. Zniknął marmur pod przykryciem nowo czesnych ozdób. Kardynałowie Arcybiskupi: Medyolański i Wenecki, wkładali Cesarzowi koronę na głowę. Po koronacyi ukazał się Monarcha ludowi w ubiorze koronacyjnym; poźniej obiadował w sali Karyatydów, z Arcy-Xiążętami i Kardynałami. Deszcz przeszkodził oświetleniu miasta.

— Dnia 8-go oboje Cesarstwo Ich Mość znajdowali się na nabożeństwie w kościele S. Ambrożego; w tymże samym dniu odwieziono koronę żelazną do Monza. Wielki przegląd wojska odbywał się 9 b. m. Monarcha był nader zadowolony z wykonywanych ćwiczeń.

— Wczora zwiedzał Cesarz, z całą rodziną, bibliotekę Ambrożyjską; następnie był na wystawie płodów przemysłu krajowego. (*G.R.K.P.*)

*19 Września.*

Cesarz i Cesarzowa Ich Mość zawczora w podróży swej przybyli do Lodi, a wczora do Cremy, wszę-

Крему, вездѣ привѣтствуемы были народомъ. Сегодня Ихъ Велич. находятся въ Баргамо гдѣ Ихъ ожидали Эрцъ-Герцоги Францъ Карлъ и Іоанъ.

— Императоръ предъ своимъ отъѣздомъ пожаловалъ многими орденами и чинами Ломбардо-Венеціанскихъ вельможъ. Эрцъ-Герцогу Райнеру особеннымъ Императорс. рескриптомъ, поручено изъявить признательность за вѣрный и законный образъ мыслей который Е. Велич. нашелъ въ Медіоланѣ. Кардиналъ Архіепископъ Медіоланскій Графъ Гайсрукъ получилъ большой крестъ Венгерскаго ордена Стефана, Губернаторъ, Гр. Гартекъ, большой крестъ ордена Леопольда и командующій Генералъ Графъ Радецкій, орденъ желѣзной короны первой степени.

*Туринъ, 18-го Сентября.*

15 ч. Е. В. Король отправился въ Павію для посѣщенія Императора и Императрицы Австрійскихъ и вчера утромъ возвратился оттуда. (*A.P.S.Z.*)

*Римъ, 8-го Сентября.*

Получены извѣстія изъ Анконы о прибытіи въ тамошнюю гавань Греческой Королевы, на военномъ пароходѣ. Королева путешествуетъ инкогнито, подъ именемъ Графини Мисолонги. Е. В. выдержитъ семидневный карантинъ въ нашей гавани. Въ частныхъ письмахъ не пишутъ о пріѣздѣ Королевы, но увѣдомляютъ о прибытіи Греческихъ кораблей и что на сихъ дняхъ ожидаютъ туда Греческаго Короля.

— Папа находится въ вожделѣнномъ здравіи и ежедневно, по нѣскольку часовъ, занимается съ Министрами; онъ часто принимаетъ въ аудіенціи свѣтскихъ и духовныхъ особъ, какъ здѣшнихъ жителей, такъ и пріѣзжихъ. Сегодня, по случаю праздника Рождества Богородицы, Папа былъ въ церкви St. Maria del Popolo. Народъ, съ колѣнопреклоненіемъ принималъ его благословенія.—По дорогѣ Е. Св. осматрилъ зданіе почты, мраморныя сѣни коего, возбуждаютъ удивленіе своимъ великолѣпіемъ. (*О.Г.Ц.П.*)

## Германія.

*Штутгардъ, 14 Сентября.*

Третьяго дня скончался владѣтельный Герцогъ Гогенцолернъ Гехингенъ (родившійся 22 Іюля 1776 года), по смерти котораго бразды правленія перешли въ руки наслѣднаго Герцога Фридерика (родившагося 16 Февраля 1801 года), который управлялъ Герцогствомъ, въ послѣдніе годы, по причинѣ болѣзни своего родителя. (*О.Г.Ц.П.*)

## Египетъ.

Лондонскій корреспондентъ Гамбургской газеты *Börsenhalle* увѣдомляетъ отъ 18 Сентября: „Сей часъ видѣлъ я письмо изъ Александріи отъ 25 Августа. Сказано въ немъ, что Французс. Консулъ объявилъ Вице-Королю, что Правительство его съ большимъ сожалѣніемъ узнало о намѣреніи Вице-Короля объявить себя независимымъ. Еслибъ онъ рѣшился на сіе, то Французск. Правительство по сношеніи съ Англіею, Россіею и Австріею будетъ блокировать Египетскіе и Сирійскіе берега. Паша будто на это отвѣчалъ, что сіе объявленіе получаетъ онъ весьма неожиданно, ибо Англійское правительство, хотя также неодобряло его намѣренія, однако отзывалось къ нему весьма дружественнымъ образомъ. Между тѣмъ обязанности его къ своей фамиліи, недозволяютъ ему отступить отъ предположенныхъ мѣръ. (*A.P.S.Z.*)

## Турція.

*Константинополь, 29-го Августа.*

По извѣстіямъ изъ Богдада, наступило уже объявленіе войны со стороны Англіи противу Шаха. Немедленно послѣ таковаго объявленія, Англійскія войска къ которымъ присоединились толпы безпокойныхъ, двинулись изъ Абушера противу Шираса. Нѣсколько довольно значительныхъ сраженій, въ которыхъ тотчасъ разсѣяны Персидскія войска, немогли остановить похода Англичанъ. Здѣсь нетерпѣливо ожидаютъ ближайшихъ извѣстій съ Персидскихъ границъ. Между тѣмъ неоспоримо, что жребій уже разъ брошенъ, и дѣло Персіи можетъ вскорѣ принять гораздо печальнѣйшій видъ, нежели какъ было въ 1835 года, при вступленіи на престолъ владѣющаго теперь Шаха.—Адмиралъ Руссенъ третьяго дня имѣлъ совѣщаніе съ Хосревъ-Пашею, Предсѣдателемъ верховнаго Государств. Совѣта. Полагаютъ, что предметомъ совѣщаній былъ заключенный въ послѣднее время торговый договоръ. Старый Хосревъ кажется непоналъ основаній помянутаго трактата. (*A.P.S.Z.*)

Съ 1-го числа наступающаго Октября начинается подписка на послѣдній Кварталъ сего года, на газету Литовскаго Вѣстника.— Цѣна по прежнему 2 руб. 25 коп. сереб.

dzie uprzejmie witani od ludu. Dzisia znajdują się oni w Bergamo, gdzie oczekiwani byli przez Arcy-Xiążąt Franciszka Karola i Jana.

— Cesarz przed swoim odjazdem udzielił wiele orderów i tytułow Panom Lombardzko-Weneckim. Arcy-Xiąże Rainery otrzymał szczególny list Cesarski, poruczający wynurzenie podziękowania za wierny i prawy sposób myślenia, jakie Jego Cesarska Mość znalazł w Medyolanie. Kardynał, Arcy-Biskup Medyolański, Hrabia Gaisruck, otrzymał wielki krzyż orderu węgierskiego Św. Stefana, Gubernator Hrabia Hartig, wielki krzyż orderu Leopolda, i dowodzący Jenerał Hrabia Radetzky, order Korony żelaznej pierwszej klassy.

*Turyn, 18 Września.*

Król d. 15 dla odwiedzenia Cesarza i Cesarzowej Austryackich udał się do Pavii, a wczora rano powrócił ztamtąd. (*A.P.S.Z.*)

*Rzym, 8 Września.*

Doniesienia z konsulatów w Ankonie głoszą, że Królowa grecka wpłynęła do tamtejszego portu na wojennym statku parowym. Monarchini podróżuje w najściślejszém incognito pod imieniem Hr. Missolunghi i przez dni siedm odbywać będzie kwarantannę w tutejszym porcie. W listach prywatnych nie ma wzmianki o przybyciu Królowej greckiej, natomiast donoszą, że wpłynęły do portu okręty greckie i że Król tego narodu jest tam niebawnie spodziewany.

— Ojciec Swięty używa teraz dobrego zdrowia i pracuje codziennie po godzin kilka z Ministrami, przytém daje często posłuchanie rozmaitym osobom, tak świeckim, jak duchownym, mieszkającym w kraju lub przybyłym zza granicy. W dniu dzisiejszym, jako w święto Narodzenia Panny Maryi zwiedził J. S. kościoł S. Maria del Popolo; lud na klęczkach błagał go wszędzie o błogosławieństwo. Po drodze oglądał Ojciec Ś. nowy dom pocztowy, którego okazały przedsionek marmurowy zadziwia wspaniałością. (*G.R.K.P.*)

## Niemcy.

*Stuttgard, 14 Września.*

Przedwczora umarł panujący Xiążę Fryderyk Hohenzollern-Hechingen, (urodzony 22 Lipca 1776 r.); po nim obejmuje Rządy dotychczasowy dziedziczny Xiążę Fryderyk, (urodzony 16 Lutego 1801 roku), który przez kilka lat ostatnich w czasie choroby swego Ojca rządy Xięztwa sprawował. (*G.R.K.P.*)

## Egipt.

Londyński korrespondent gazety hamburskiej *Börsenhalle* donosi pod 18 Września: „ Właśnie widziałem list z Alexandryi pod 25 Sierpnia. Wyrażono w nim, że Konsul Francuzki doniosł Wice Królowi, że rząd jego z wielkim żalem powziął wiadomość o zamiarze Vice-Króla, ogłoszenia się niepodległym. Jeśliby się na ten krok odważył, tedy Rząd Francuzki, w porozumieniu z Anglią, Rossyą i Austryą, przystąpiłby do blokady brzegów Egiptskich i Syryjskich. Basza miał na to odpowiedzieć, że oświadczenie to słyszy bardzo niespodziewanie, gdyż rząd Angielski, chociaż także zganił zamierzony przezeń postępek, jednak oświadczył się przeciwko temu w nader przyjacielski sposób. Z tém wszystkiem, obowiązki ku swojej familii niedozwalają mu, odstąpić od zamierzonych środkow. (*A.P.S.Z.*)

## Turcya.

*Stambuł, 29-go Sierpnia.*

Podług wiadomości z Bagdadu, już nastąpiło wypowiedzenie wojny ze strony Anglii przeciwko Szachowi Perskiemu. Wkrótce po tém wypowiedzeniu, wojsko Angielskie, do których się przyłączyły tłumy malkontentów, wystąpiły z Abuschir przeciwko Schirasowi. Kilka niemałoznaczących potyczek, w których wojska perskie natychmiast były rozproszone, niemogły wstrzymać pochodu Anglików. Z wielką niecierpliwością czekają tu bliższych wiadomości od granic Persyi. Tymczasem niemożna zaprzeczyć, że kość raz już rzucona została, a tém samém interessa Persyi wkrótce daleko smutniejszą przybrać mogą postać od tej, jaką miały przy wstąpieniu na tron teraz panującego Szacha w r. 1835. Admirał Roussin miał zawczora dwógodzinną konferencyą z Chosrew-Baszą, Prezydentem najwyższej Rady Stanu. Rozumieją że przedmiotem tej konferencyi był w ostatnim czasie zawarty traktat handlowy. Stary Chosrew, zdaje się, niewyrozumiał zasad wspomnionego układu.

Od dnia 1-go następującego miesiąca Października, zaczyna się prenumerata na ostatni tego roku Kwartał gazety Kuryera Litewskiego.— Cena zwyczajna rubli srebrem 2 kop. 25.

ВИЛЬНА. Типограф. А.Марциновскаго. Печатать дозволяется. Сентября 27 д. 1838 г.—Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій.*